

PROFESOR DR HAB. INŻ. TADEUSZ LASKOWSKI
— ORGANIZATOR I ANIMATOR
DZIAŁALNOŚCI NAUKOWEJ I ŻYCIA ZAWODOWEGO
PRZERÓBKARZY

Profesor zwyczajny nauk technicznych Tadeusz Laskowski urodził się 18 października 1901 roku w Rudnikach w województwie stanisławowskim, gdzie spędził swoje dzieciństwo i przeżył pierwszą grozę wojny ze wszystkimi jej okrucieństwami kiedy jako kilkunastoletni chłopak w czasie I-szej wojny światowej wziął na swoje barki opiekę nad domem rodzinnym po wyjeździe ojca. Był to "egzamin wstępny" do znanej do dzisiaj samodzielności, której zawsze uczył liczne grono swoich wychowanków. W kolejnej zawierusze wojennej wstępuje do wojska w 1920 roku jako kawalerzysta i za udział w działaniach wojennych otrzymuje pierwszy awans życiowy - nominację do stopnia starszego ułana. Po działaniach wojennych podejmuje naukę i w 1923 roku kończy Gimnazjum w Kołomyży. Wtedy decyduje się na podjęcie studiów górniczych w Krakowie na Akademii Górniczo-Hutniczej. Aby jednak poznać bliżej przyszły zawód odbywa roczną praktykę robotniczą w górnictwie węglowym w Kop. "Prezydent" na Śląsku i w górnictwie ropy naftowej w Ropicy Ruskiej pod Gorlicami. W obu kierunkach awansuje do funkcji samodzielnie wykonującego zawód. Uzyskuje dzięki temu pełne poznanie zawodu górnika i przystępuje do studiów na Wydziale Górniczym AGH. Studia kończy w 1931 jako inżynier górnik jednakże już wtedy związany z przeróbką. W trakcie studiów - kilka lat wcześniej - otrzymał od Prof. H. Czeczota zadanie zaprojektowania wzbogacania węgla z kopalni "Grodziec"

w piaskowej płuczce jako jedną z prac przejściowych wykonywanych przez studentów.

Z okresu studiów bierze również swój początek zainteresowanie i zamiłowanie Profesora do sportu, w którym odgrywa rolę zarówno organizatora życia sportowego w środowisku jak i zawodnika. Po ukończeniu studiów Inżynier Laskowski podejmuje pracę w AGH jako asystent w Katedrze Mineralogii i Petrografii pod kierunkiem Profesora Z. Rozena. Bierze udział w badaniach m.innymi dotyczących brykietowania węgla oraz prac z zakresu zachowania się węgla w procesie pyrolizy. Píše wtedy swoje pierwsze publikacje.

Ciekawym jest wspomnieć, że pierwszą pracą badawczą Profesora było poszukiwanie złóż siarki w okolicach Krakowa. Siarki nie znalazł natomiast "poszukiwania" kończą się zawarciem związku małżeńskiego, z którego 2 lata później rodzi się syn Janusz - absolwent Politechniki Śląskiej i obecnie profesor Uniwersytetu w Vancouver w Kanadzie.

W 1934 roku Profesor otrzymuje propozycję przejścia do pracy w przemyśle. Od tego czasu do wybuchu II-giej wojny światowej pracuje w Rybnickim Gwarectwie Węglowym kolejno jako kierownik brykietowni kop. "Rymer" następnie jako kierownik płuczki kop. "Emma" aby wreszcie po ponownej 1,5 rocznej pracy jako sztygar oddziałowy w podziemiach Kop. "Rymer" wrócić do "przeróbki" i podjąć zadanie modernizacji procesu wzbogacania węgla kopalni "Anna" kierując zakładem przeróbczym tej kopalni.

Prace modernizacyjne zakończyły się pełnym sukcesem - autor otrzymuje nagrodę oraz wyjazd na kilkumiesięczny staż do Bohum a następnie awans na "szefa" przeróbki mechanicznej Gwarectwa. Organizuje laboratoria i podejmuje również badania nad doborem mieszanek węgla koksowych, które niestety brutalnie przerywa 3-cia wojna w życiu Profesora - II-ga wojna światowa. Nowy najbardziej dramatyczny rozdział życia zaczyna się 1 września w więzieniu w Rybniku a potem kolejno : Görlitz, Rawicz, Buchenwald oraz Mauthausen i Guzen. Swoją "wędrówkę" obozową kończy dzięki wielkim staraniom rodziny pod koniec 1940 roku. Dla uniknięcia dalszych represji i utrzymania rodziny podejmuje pracę w rolnictwie i tu pozostaje do końca wojny.

W lutym 1945 wraca do pracy w górnictwie węglowym. Otrzymuje wtedy zadanie organizacji Instytutu Naukowo-Badawczego Przemysłu Węglowego i zostaje wybrany jego 1-szym dyrektorem /1945-1948/

Instytut ten w 1948 roku rozszerza swoją działalność o górnictwo nafty i torfu z nazwą Instytut Paliw Naturalnych. Profesor Laskowski otrzymuje nominację na naczelnego dyrektora tego instytutu. W kolejnej reorganizacji powstaje Główny Instytut Górnictwa. Z instytutem tym Profesor związany jest emocjonalnie do dnia dzisiejszego, chociaż znaczną część swojego czasu działalności naukowej poświęcił 1-szej śląskiej uczelni technicznej - Politechnice Śląskiej, w której współorganizował Wydział Górniczy. To następujące po wojnie 30-lecie jest najbardziej aktywnym okresem w życiu Profesora :

- prowadzi własne badania, aby w 1948 roku uzyskać doktorat w Krakowskiej Akademii na temat "Zagadnienia przeróbki miazgu w Polskim Przemysle Węglowym,
- organizuje i prowadzi Pion Naukowo-Badawczy d/s Przeróbki Instytutu Naukowo-Badawczego Przemysłu Węglowego a potem Głównego Instytutu Górnictwa /1945-1959/,
- prowadzi wykłady z wybranych zagadnień przeróbki węgla w Akademii Górniczo-Hutniczej - 1946-1950,
- pełni funkcję prodziekana Wydziału Górniczego Politechniki Śląskiej - 1950-1958,
- organizuje i kieruje Katedrą Przeróbki Mechanicznej Węgla Politechniki Śląskiej - 1952-1959,
- jest inicjatorem i organizatorem polsko-węgierskiego przedsiębiorstwa zagospodarowania odpadów węglowych "Haldex" oraz prezesem jego Rady Nadzorczej - 1959-1974,
- w dwóch kadencjach kieruje Politechniką Śląską jako jej Rektor - 1959-1965.

Obraz zawodowej aktywności Profesora nie byłby pełny, gdyby nie wymienić jego działalności społeczno-naukowej poczynszy od członkostwa w Radzie Naukowej GIG /1945-1976/ i w kierownictwie "Wielkich Gremiów Naukowych Górnictwa" a kończąc na pięknej funkcji "Naukowego Opiekuna" młodej kadry Głównego Instytutu Górnictwa w latach 1955-1976.

Przez wszystkie lata powojennej działalności Profesor jest zawsze aktywnym uczestnikiem stowarzyszeniowego życia inżynierów i techników Górnictwa, biorąc udział w pracach Zarządu Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Górnictwa.

W całym powojennym okresie Profesor organizuje i prowadzi liczne prace badawcze, w wyniku których powstaje jego własny dorobek pracowników nauki, którymi kieruje. Spośród publikacji i opracowań warto wymienić niektóre pozycje, które mają charakter kierunkowy w dziedzinie, w której pracuje. Są nimi :

- badania nad powstawaniem miałów węglowych w procesach urabiania węgla i ich zachowaniem się w procesach przeróbczych wraz z określeniem pojęcia "krytycznej zawartości wilgoci w miale węglowym" jako jednym z podstawowych parametrów węgla drobnego; z tego zakresu Profesor uzyskuje doktorat nauk technicznych,
- prace nad uzyskiwaniem węgla bezpopiołowego /poniżej 1% popiołu/ za które otrzymał w 1952 roku nagrodę państwową I-szego stopnia,
- prace z zakresu klasyfikacji węgla zakończone Polską Klasyfikacją Węgla Kamiennych - Roga, Laskowski - 1949,
- prace z zakresu mineralogii i petrografii węgla, których synteza zawarta jest w książce : Panuś, Laskowski : Petrografia Węgla - 1951,
- badania nad procesem wzbogacania grawitacyjnego kopalin podsumowane wydaniem książki pt. Wzbogacanie kopalin w zawieszinowych cieczach ciężkich - 1958, 1979.

W ślad za wielką aktywnością naukową i zawodową szły awanse naukowe, w 1945 roku - nominacja na Profesora nadzwyczajnego a w 1960 na Profesora zwyczajnego.

Przy ogromie pracy i zajęć nigdy Profesora nie opuszcza humor, który udziela się otoczeniu. Jest znany ze znakomitych anegdotek, potrafi po mistrzowsku prezentować swojego ulubionego autora - Załuckiego a od czasu do czasu raczy również swoimi własnymi kuplecikami.

Zachował zamiłowanie do gór z lat dziecińczych, budując w Beskidach swoją "samotnię", do której ucieka od zgiełku miejskiego.

Żyje dzisiaj dobrze zasłużonym życiem "Emeryta" chociaż w stosunku do Niego jest to tylko określenie umowne, albowiem nie zrezygnował z dalszego aktywnego uczestnictwa w społeczności inżynierskiej.

Zygryd Nowak